

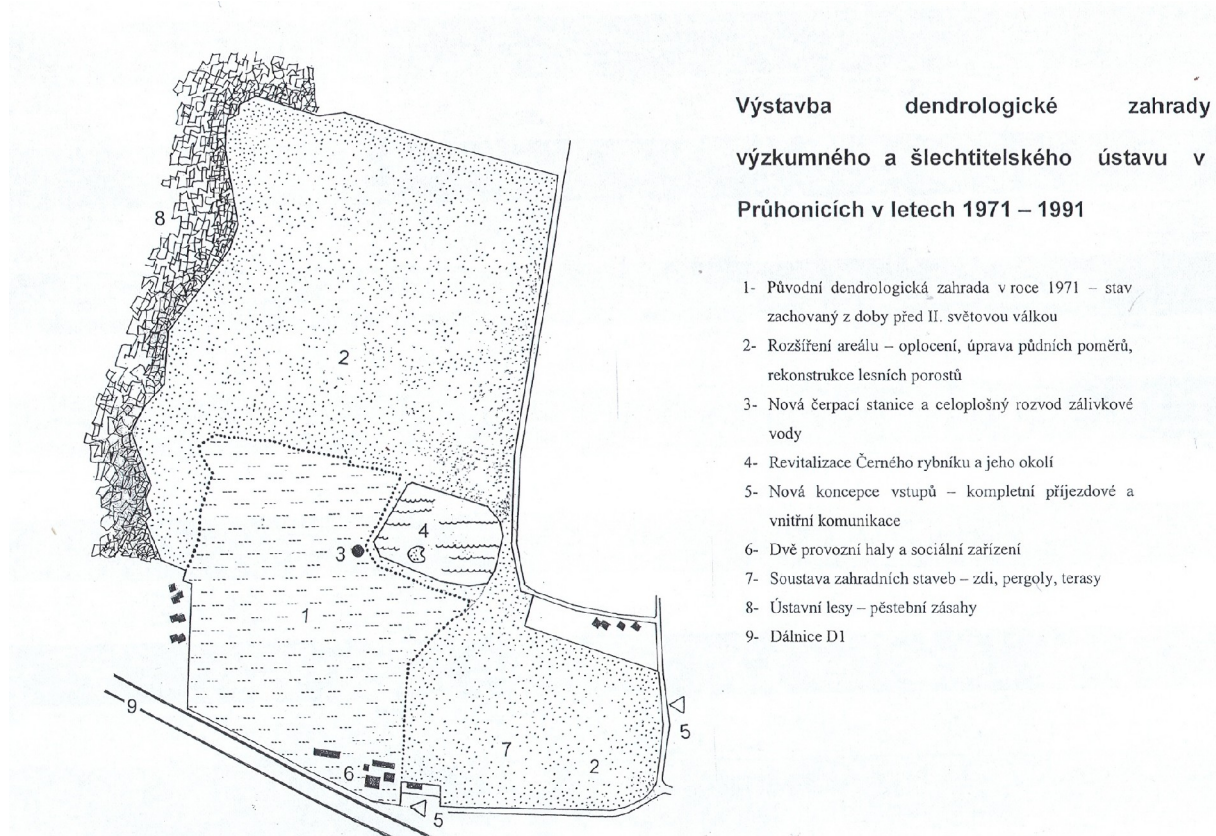
Osobní hodnocení a stanoviska

Aktivity, u nichž bylo dosaženo předpokládaného cíle:

- Dlouhodobé rozvíjení obsahu a formy zahradní a krajinné architektury v podmínkách českého venkova na úrovni kulturně společenských, sociálních a kompozičních hodnot a cílů krajinářské tvorby a ve smyslu územně plánovací sounáležitosti krajiny a vesnických sídel zejména v období oficiálních, úzce rezortních pohledů na rozvoj našeho venkova. Chápání zemědělské činnosti jako naprosto základního krajinotvorného činitele. V této souvislosti definování „lidového krajinářství“ jako jedné z nejdůležitějších občanských aktivit, vytvářejících krajinný ráz rozhodující části našeho venkova. (Celoživotní vědecká, pedagogická a publikační činnost.)
- Dlouhodobá a soustavná přednášková, publikační a projektová činnost zaměřená na tvorbu obytných a okrasných rodinných zahrad zejména v padesátých a šedesátých letech minulého století, kdy tento typ aktivit byl oficiálními kruhy záměrně potlačován. Povýšení úlohy rodinných zahrad z úrovně pouze soukromých zájmů do úrovně zájmů celospolečenských, zejména vzhledem k jejich výraznému plošnému zastoupení a s ohledem na jejich mimořádný význam sociální a výchovný. (Dvě samostatné knižní publikace o zahradách, pedagogická, přednášková a zejména rozsáhlá projekční činnost.)
- Významná spoluúčast při obnovování výuky zahradní a krajinné architektury na ČZU v Praze, navazující na analogickou výuku v padesátých letech na ČVÚT – Vysoké škole zemědělského a lesního inženýrství. Těmito opatřeními byly sadové úpravy areálu ČZU, chápáné jako perspektivní zázemí této výuky, zavedení principů zahradní a krajinné architektury do výuky melioračního oboru VŠZ v roce 1966, výuka ve své době zcela nového a ojedinělého předmětu „Tvorba a ochrana krajiny“ a jeho zajištění skripty. Dlouhodobé a soustavné osobní iniciativy, které za výrazné účasti a pochopení vedoucích pracovníků fakulty vedly k vytvoření základního kádru pedagogů a k ustanovení magisterského studijního oboru „Zahradní tvorba“ v roce 2005 a k ustavení samostatné katedry zahradní a krajinné

architektury v roce 2008 na FAPPZ ČZU. Významnou skutečností v rozvoji této nové katedry bylo ve školním roce 2007 – 2008 její personální upevnění. Ustavený pedagogický sbor získal nejen důvěru studentů, ale i odborné veřejnosti. Kádrové zázemí katedry tvořilo i celkem pět doktorandů se zaměřením na zahradní a krajinářskou architekturu.

- Zpracování podrobné koncepce a průběžné zajišťování výzkumných, materiálních a personálních podmínek pro realizaci Dendrologické zahrady VŠÚOZ Průhonice v letech 1971 – 1991 spolu s vynikajícím kolektivem spolupracovníků (Ing. D. Šonský, CSc., Ing. K. Hieke aj.). Definování a praktické uplatňování celostátní metodiky vědecko-výzkumného krajinářského hodnocení sortimentální skladby vegetačních prvků v oboru zahradní a krajinné architektury v rámci tohoto věcně zcela nově pojatého a ojedinělého pracoviště (systém průběžně doplňovaných uživatelských tematických celků, systematické hodnocení významných rodů okrasných dřevin). Realizace tohoto pracoviště byla bezpodmínečnou nutností, protože po odnětí Průhonického parku v roce 1962 ztratil ústav veškeré možnosti praktického krajinářského a zejména pak dendrologického výzkumu, tedy naprostý základ své existence.

Oslavy 60. výročí založení VÚKOZ a jeho výrazné činnosti v rozvoji Průhonického parku v letech 1927-1962. Významným společenským aktem symposia v roce 1987 byli mimo jiné i výsadby památných stromů darovaných zahraničními účastníky. Výsadbu *Fagus sylvatica* 'Dawyck Purple' realizuje tajemník Anglické dendrologické společnosti a zakladatel arboreta Trompenburg v Rotterdamu pan J. R. P. Van Hoey Smith – vpravo. Na snímku dále pan Jan Petr, vedoucí zahrady a prof. Ing. Jiří Mareček, Csc. Na levé straně. Na pravé straně významný představitel Dendrologické zahrady Ing. Drahoš Šonský, Csc.

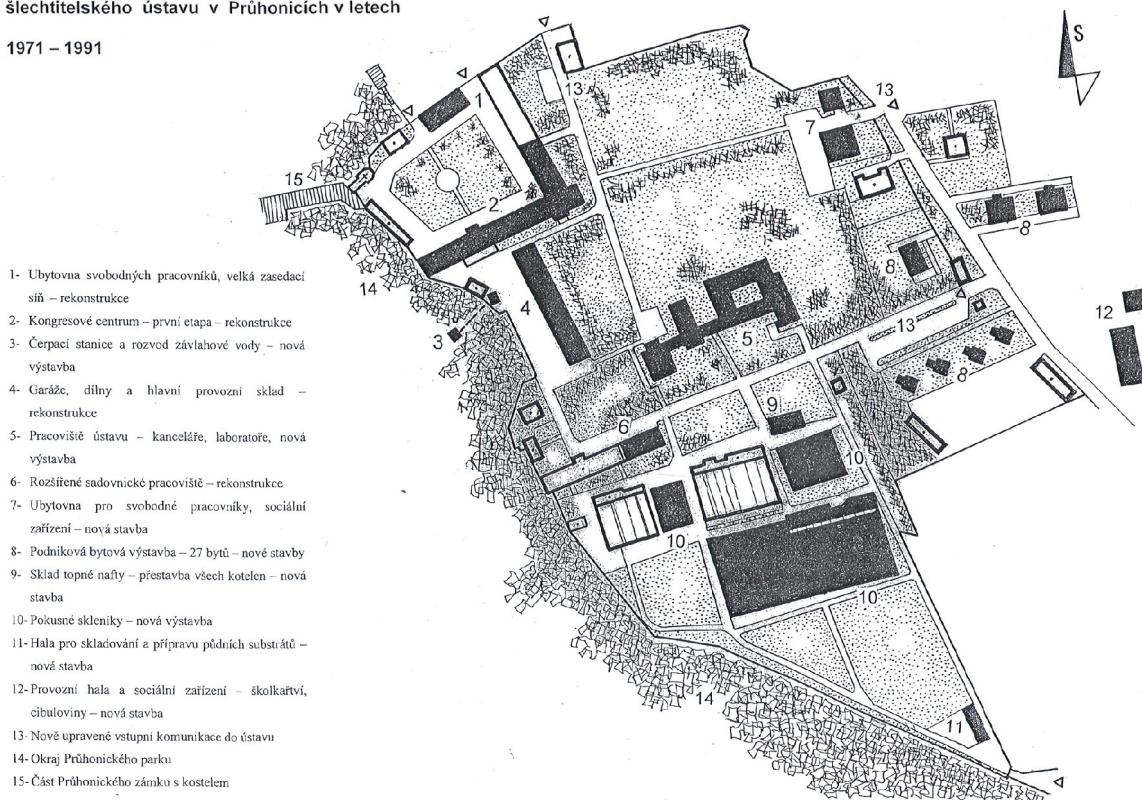
- Prosazení a praktické materiální a personální zajištění nové koncepce vědecko-výzkumného zaměření Výzkumného ústavu okrasného zahradnictví v Průhonících v letech 1971 – 1991, zahrnující v plné obsahové šíři okrasné zahradnictví, šlechtění okrasných rostlin a zahradní a krajinnou architekturu se zdůrazněním dendrologie a krajinářské problematiky běžné zemědělsky využívané krajiny. Zřízení celostátní poradenské služby pro potřeby praxe. V roce 1991 pracovalo v ústavu v Průhonících 53 vysokoškoláků výzkumníků a na celkem osmi dislokovaných pracovištích mimo Průhonice dalších 12 vysokoškoláků. (V roce 1971 pracovalo v ústavu celkem pouze devět vysokoškoláků, kteří měli ke své práci k dispozici pouze osm místností v průhonickém zámku.) Tuto skutečnost je třeba chápat ve vztahu k tehdejší situaci, kdy po naprosto nezodpovědném odnětí Průhonického parku a zámku v roce 1962, jako základního výzkumného a existenčního objektu tehdejšího Výzkumného ústavu okrasného zahradnictví, bylo toto pracoviště

několikrát opakovaně před likvidací či před vystěhováním z Průhonic. Dvacet let práce s vynikajícím kolektivem odborně fundovaných, obětavých, tvůrčích a nadšených spolupracovníků bylo mojí nejšťastnější a nejproduktivnější částí života.

Výstavba dendrologické zahrady výzkumného a

šlechtitelského ústavu v Průhonicích v letech

1971 – 1991

Budova ředitelství VÚKOZ před přestavbou, provedenou v roce 2000. Autor celého komplexu budov a jejich interiérů Ing. Arch. Zdeněk Lhoták. Odstraněním výborně keramicky pojednaných, šikmých střešních atik došlo k tvarovému a měřítkovému narušení souvislosti této prostorově základní stavby s ostatními částmi ústavního areálu (ponechání šikmých štítů a střech na zbývajících objektech).

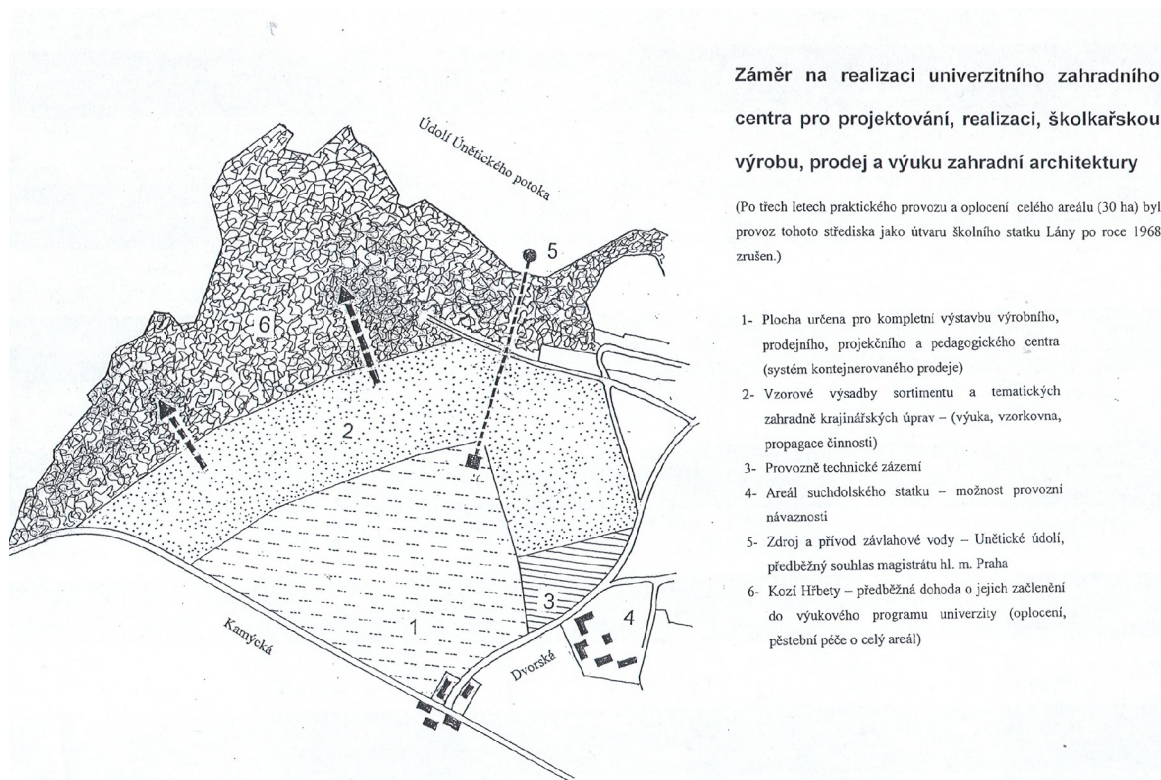
Vstupní hala VÚKOZ před provedením stavebních úprav v roce 2000. Hala byla řešena a řadu let provozována jako vstupní zimní zahrada s okrasným bazénem, pohybující se vodou a mohutným, 6m vysokým skleněným lustrem a skleněnou plastikou. Autor: výtvarník Roubíček, profesor sklářské školy v Turnově. V rámci „racionalizace“ využití prostoru bylo vše zrušeno a instalována zde knihovna s vrátnicí.

Stav ústavního hospodářského dvora (chlévy a stáje) před jeho přestavbou na současné Kongresové centrum. Původní vjezd do dvora formou klenutého průjezdu je prostorově shodný s dnešním hlavním vstupem do haly Centra. Barokní osa celého historického záměru tak byla zachována, podobně jako celkové prostorové a půdorysné uspořádání.

Aktivity, u nichž nebylo předpokládaného cíle dosaženo:

- Přerušení výstavby zahradního centra pro projektování, realizaci, prodej školkařského materiálu a pro praktickou výuku studentů na pozemcích VŠZ v Suchdole. Tříletý praktický provoz tohoto zařízení jako střediska školního statku v Lánech (1968 – 1970) na oplocené ploše 30 ha (Kozí hřbety – Suchdol) byl nově ustanovenými orgány školy po roce 1968 prohlášen za velkášský a výukově tematicky nevhodný. Došlo proto k jeho likvidaci. Tato skutečnost, která v širších návaznostech znamenala i zánik budoucí kvalitní výuky zahradní a krajinné architektury byla hlavním důvodem mého odchodu z VŠZ v roce 1971.

- Nedokončení původní koncepce Dendrologické zahrady VŠUOZ – VÚKOZ Průhonice po roce 1989, to je zastavení původního, široce chápaného a systematického výzkumu – hodnocení sortimentu dřevin a trvalek v úzké návaznosti na české a světové zahraniční školkařské firmy. K výraznému omezení tohoto původního programu došlo a stále dochází (2009) na základě výrazně odlišných názorů zodpovědných pracovníků Ministerstva životního prostředí, do jehož rezortu ústav po roce 1989 přísluší. Tato „odlišnost“ spočívá jednak v naprosto jednostranných názorech na introdukované dřeviny a jednak v nepochopení tvůrčích a sociálních

hledisek při utváření soudobého přírodního prostředí. Sortimentální skladba soudobých, nově vznikajících sídelních i krajinných vegetačních úprav je tak vystavena nejen úzce rezortním ekologickým opatřením, ale i naprosto živelnému a často i nezodpovědnému dovozu výsadbového rostlinného materiálu ze zahraničí. V této souvislosti je třeba poděkovat všem pracovníkům VÚKOZ v Průhonicích za obětavé iniciativy při udržování dnešního stavu zahrady.

- Soustavná, osobně prováděná, bohužel neúspěšná jednání (1971 – 1991) ve věci navrácení Průhonického parku VŠÚOZ – VÚKOZ Průhonice jako původního základního výzkumného zařízení. Převedením parku do užívání a vlastnictví Botanického ústavu ČSAV se znemožnil jeden z nejvýznamnějších projektů na úseku zahradní a krajinné architektury, jehož autory byli v polovině minulého století Doc. Ing. Bohumil Kavka a Prof. Ing. Dr. Jaromír Scholz. S ohledem na mimořádné přírodní podmínky a vzhledem k obsahu činnosti Výzkumného ústavu okrasného zahradnictví v parku v letech 1927 – 1962 zde měla postupně vzniknout výtvarná stylizace různých typů české krajiny jako přímá návaznost na záměr, který zcela jasně a konkrétně ve svém odkazu definoval zakladatel parku A. Silva-Tarouca. Tento nedoceněný program, obsahově převyšující v tomto směru soudobé krajinářské evropské aktivity, tak byl potlačen dříve než se mohl rozvinout v plné šíři. Došlo tak ke zpoždění teoretického základu v oblasti české zahradní a krajinné architektury o desítky let.

Důvodová zpráva k realizaci univerzitního pracoviště - LIBOSAD pro výuku a výzkum v oboru zahradní a krajinářské architektury.

(Text k mapě podrobné studie v měřítku 1:250). Schváleno vedením FAPPZ v dubnu 2007.

Cílem záměru je vybudování pracoviště, které bude trvalou základnou pro soustavný rozvoj výuky a výzkumu v oboru zahradní a krajinářské architektury. Pracoviště bude mít komplexní oborový charakter, to bude svojí koncepcí zahrnovat problematiku rostlinného materiálu, technologie jeho pěstování a zahradně krajinářského, tématického použití. Nebude se tedy jednat o pouhou sortimentální sbírku rostlin.

Komplexnosti pojetí odpovídá jednak navržená věcná náplň a jednak prostorové uspořádání. Zahradní areál bude na ploše první etapy realizace rozčleněn do 22 tématických celků, v nichž bude diferencovaně použit jednak vybraný sortiment rostlin a jednak uplatněny i variabilní technologie pěstování a funkční hlediska (estetická, obytná, ekologická, provozně technická).

Výuka na úrovni cvičení bude v rámci zahradního areálu zajišťována zejména pro předměty sadovnická a krajinářská kompozice, systémy sídelní zeleně, systémy krajinné zeleně, sadovnická dendrologie, sadovnické květinářství, ošetřování dřevin a tvorba zeleně. Vedle přímé výuky se na tomto nově vytvořeném pracovišti předpokládá praktické zpracovávání studentských bakalářských a diplomových prací spolu s realizací povinných odborných praxí.

Vědecko výzkumná činnost bude zaměřena především na průběžné soustřeďování a vyhodnocování sortimentu rostlin používaných v zahradní a krajinářské architektuře, na pěstební technologie a na výtvarná i technická hlediska použití rostlinného materiálu v systému environmentálních koncepcí tvorby životního prostředí formou tématických celků. V tomto směru je významnou skutečností, že prakticky polovina celé zahrady je rekultivovanou plochou skládky domovního odpadu. Základem pracovní systémovosti bude zahrnutí veškerých výsadeb a technologických pěstebních opatření do

počítačové databáze, kterou katedra zahradnictví a krajinářské architektury v současné době zajišťuje pro veškeré vegetační úpravy univerzitního areálu.

Provoz zahradního areálu musí mít s ohledem na své poslání celoroční charakter a bude soustavně odborně dozorován. Protože zahrada bude mít charakter cvičebny v terénu, bude přístup možný všem zaměstnancům a studentům pouze na vstupní kartu. Z hlediska optimalizace využití zahradní techniky (travní sekačky, malotraktor, lokální doprava, závlaha, ochrana rostlin aj.) a pracovních sil bude areál provozně a personálně propojen s univerzitním zahradnictvím, které bude zajišťovat technický provoz. FAPPZ bude prostřednictvím katedry zahradnictví a krajinářské architektury zajišťovat věcný a metodický rozvoj a pedagogicko výzkumné využití celého areálu. Areál zahrady bude z hlediska věcného (výuka, výzkum) přímo souviset s koncepcí celkového rozvoje veškerých vegetačních ploch v celém univerzitním areálu, to je nebude se jednat o dva provozně a věcně nezávislé subjekty. (Praktické provozní a uživatelské aplikace vědeckého výzkumu a pedagogické činnosti – doplňování a hodnocení sortimentální skladby, ověřování realizovaných zahradně architektonických řešení v univerzitním provozu aj.)

Realizace Libosadu je s ohledem na praktické prostorové možnosti rozdělena do dvou časových etap. Na úrovni první etapy o výměře 1,81 ha bude realizováno celkem 22 tématických celků s celkovým počtem 700 – 900 taxonů dřevin a 300 – 400 taxonů trvalek. Na úrovni druhé etapy realizace Libosadu o výměře cca 0,36 ha budou realizovány některé tématické celky, které nebylo možné z provozních důvodů umístit do první etapy (vzorové zahradní motivy, tvarované dřeviny (ploty, stěny), malokorunné stromy aj.). Výsledná výměra Libosadu o rozsahu I. a II. etapy bude tedy představovat 2,17 ha (1,81 + 0,36). S ohledem na plošnou omezenost samotného Libosadu bude většina stromového sortimentu umístěna na veřejně přístupných plochách univerzitního areálu, kde je v současné době soustředěno 470 taxonů dřevin. Základ výsadeb v areálu zahrady budou tvořit keře, které jednak nelze z provozních důvodů umístit na veřejně přístupných plochách univerzitního areálu a jednak se u nich dá předpokládat, že budou lépe snášet méně příznivé půdní podmínky zahradního areálu. Veškeré výsadby budou průběžně doplňovány nově získávanými taxony, odpovídajícími současné

evropské školkařské praxi a zahradně krajinářské tvorbě. V systému předpokládaných tématických celků bude největší část věnována sestavám ve smyslu jejich chronologické, časové působnosti. Jednotlivé tématické celky budou doplněny informačním systémem (informační panely, audiotechnika).

Veškeré vegetační plochy univerzitního areálu se tak stanou koncepčně rozvíjenou pedagogicko výzkumnou základnou a areálem pro rozvíjení společenské potřeby žít a pracovat v kultivovaném univerzitním prostředí. Pedagogicko výzkumným prostředkem a cílem nebude tedy ani zdaleka pouze sortimentální bohatost, ale i zahradně architektonická úroveň všech vegetačních úprav nejen v samotné zahradě, ale i v celém univerzitním areálu.

Předpokládaný harmonogram prací:

2006 – vyklizení devastovaného pozemku, základní terénní modelace, navážka ornice, orba, oplocení a rozvod závlahové vody. Splněno.

2007 – detailní terénní úpravy, zlepšení půdních poměrů, výstavba cest s konstrukcí pro popínavé dřeviny, zahájení realizace tématických celků A, B, C, S, přijetí technického pracovníka na katedře zahradnictví a krajinářské architektury.

2008 – výstavba učebny a sociálního zařízení, průběžná realizace tématických celků.

2009 – průběžná realizace tématických celků, zahájení realizace druhé etapy zahrady (oplocení, cestní síť, vodovod, výsadby).

2010 – dokončení I. a II. etapy realizace zahrady jako celku.

Grafické přílohy:

- Prvotní záměr schválený vedením FAPPZ v roce 2007, měřítko 1:500.
- První sortimentální rozpracování záměru, měřítko 1:250 v roce 2008, později rozpracovaný do série prováděcích projektů.

Autor záměru a veškeré projektové dokumentace do roku 2008 Prof. Ing. Jiří Mareček, CSc.

Zápis o předání doporučených opatření a aktuální projektové dokumentace ve věci dalšího rozvoje sadových úprav areálu ČZU v Praze Suchdole

Katedra zahradnictví FAPPZ, nyní katedra zahradní a krajinné architektury až doposud zajišťovala metodicky rozvoj sadových úprav v celém univerzitním areálu od doby jeho vzniku v šedesátých letech minulého století do dnešních dnů. K této činnosti nikdy neměla a doposud nemá žádné oficiální pověření, takže veškeré její aktivity byly postaveny na dobrých vztazích a vzájemné důvěře katedry a s řídícími univerzitními orgány.

Vzhledem k tomu, že jsem byl dlouholetým nositelem této katedrové činnosti a končím svůj zaměstnanecký vztah s univerzitou, považuji z hlediska kontinuity dalšího vývoje celého záměru za nutné předat následující podkladové materiály:

- 1) Projektová dokumentace k realizaci části sadových úprav „Libosad“
 - o 3x původní záměr na realizaci Libosadu zpracovaný jako podklad pro počáteční jednání vedené FAPPZ
 - o 3x osazovací plán a seznamy výsadbového materiálu části A, měř. : 250
 - o 3x osazovací plán a seznamy výsadbového materiálu části B, měř. : 250
 - o 3x osazovací plán a seznamy výsadbového materiálu části C, měř. : 250
- 2) Text zahrnující doporučená opatření, nutná pro zachování kontinuity původního návrhu z let 1961 – 1971 a 2001 – 2008, jehož jsem autorem.

V Praze 2009

Prof. Ing. Jiří Mareček, CSc.

Předáno 2. 2. 2009

Bc. Jan Mejstřík, vedoucí provozního zahradnictví ČZU

Ing. Klára Jančurová, PhD., vedoucí katedry zahradní a krajinné architektury FAPPZ

Základní úkoly, které je třeba zajistit při údržbě a rozvoji sadových úprav v areálu ČZU Praha (Úkoly, které metodicky dlouhodobě zajišťovala katedra zahradnictví FAPPZ)

Zvláště naléhavé úkoly (potřeba splnění nejpozději do 15. 3. 2009):

LIBOSAD:

1. Provedení řezu dřevin v oddělení C.
2. Přihnojení veškerých výsadeb strojovými hnojivy (oddělení A, B, C).
3. Objednání a zajištění chybějícího výsadbového materiálu pro oddělení C (viz příloha osazovacího plánu).
4. Provedení herbicidního ošetření veškerých osázených ploch oddělení A, B, C.
5. Doseť a obnova trávnickových ploch v oddělení C.
6. Kontrola lokálně zamokřených osázených ploch a rozhodnutí o následujících opatřeních.
7. Zakreslení veškerých změn v osazovacím plánu oddělení A, B.
8. Kontrola a obnova provizorních (pracovních) jmenovek u všech výsadeb v odděleních A, B, C tak, aby byly plně funkční do doby zajištění jmenovek trvalých.
9. Rozhodnout o způsobu rekultivace zamokřených lokalit, v severozápadním okraji libosadu.

AREÁL ČZU:

10. Pěstební úprava stávajících porostů dřevin (probírky, odstraňování náletů aj.)
11. Rozhodnout o úpravě celkem pěti atrií v areálu mechanizační fakulty. Zajistit přípravu ploch pro konečné úpravy.

Další úkoly v roce 2009:

LIBOSAD:

1. Zhotovení čistopisu osazovacího plánu oddělení A, B, C (přesné zaměření, nové systémové značení aj.)

2. Upřesnit stávající názvosloví, které je prozatím uváděné na úrovni dodavatelských subjektů.
3. Zadání výroby trvalých jmenovek (dohoda s VÚKOZ Průhonice) a jejich umístění.
4. Rozhodnout o způsobu evidence a průběžného hodnocení porostů, zahájení této činnosti v roce 2009.
5. Kompletní úprava půdních podmínek pro tematické výsadby trvalek v oddělení A, B, C.
6. Zpracování projektů pro dokončení výsadeb – konec léta, podzim 2009.
 - o Trvalkové tematické celky v oddělení A, B, C.
 - o Sortiment *Pinus* (malé tvary), *Juniperus*, *Cotoneaster* – areál západního okraje Libosadu.
 - o Sortiment vybraných stálezelených druhů dřevin a malých tvarů (*Chamaecyparis*, *Thuja*, *Picea*, *Abies*, *Buxus* aj.) jako dosadba oddělení A, B.
 - o Prováděcí projekt vyhlídkového pavilonu v kontextu se vstupní kruhovou terasou a s předpokládaným objektem katedry zahradní a krajinné architektury.
 - o Projekt využití pozemku v areálu zahradnictví ČZU tematickým sortimentem trvalek.
 - o Zpracování studijního informačního systému pro jednotlivé tematické celky a jeho uvedení do provozu.

AREÁL ČZU:

7. Zpracování projektu a zajištění metodického vedení realizace u následujících objektů:
 - o Pět atriových prostorů v areálu mechanizační fakulty (teplomilné dřeviny, zakrslé tvary, sortiment bambusů aj.).
 - o Nově vzniklý prostor univerzitního centra po konečné dostavbě provozně ekonomické fakulty.
 - o Dokončení původní koncepce tzv. „fakultních zahrad“ jako vyhrazených reprezentujících ploch s výrazně intenzivní údržbou.
 - o Dokončení původní výsadby sortimentu stromů v celém areálu ČZU z aspektu potřeb soudobé výuky krajinářské dendrologie.

oKoncepce postupné rekonstrukce kosterních vegetačních ploch realizovaných v šedesátých letech v rámci celého areálu ČZU.

8. Zpracování nové koncepce obsahu a formy provozu univerzitního provozního zahradnictví ve smyslu jeho zaměření na potřeby tvorby univerzitního životního prostředí (omezení drobného prodeje a zaměření veškeré činnosti na rozvoj sadových úprav a na intenzivní úpravy univerzitních interiérů – viz příloha).
9. Zpracování koncepce metodického řízení a dalšího rozvoje ploch zeleně a interiérových úprav v celém univerzitním areálu. Stanovení práv, povinností a hmotné zodpovědnosti na úrovni katedry zahradní a krajinné architektury a univerzitních řídicích orgánů.

Zpracoval

Prof. Ing. Jiří Mareček, CSc.

Katedra zahradní a krajinné
architektury

Suchdol 28. 2. 2009

Příloha: Koncept důvodové zprávy pro změnu náplně činnosti provozního zahradnictví ČZU – předáno panu kvestorovi, děkanovi FAPPZ a vedoucí katedry zahradní a krajinné architektury v říjnu 2008.

KONCEPT

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

(Předáno panu děkanovi FAPPZ prof. Ing. Josefu Kozákovi, DrSc., dr.h.c., kvestorovi ČZU Ing. Jiřímu Boháčkovi a vedoucí katedry zahradní a krajinné architektury Ing. Kláře Jančurové, PhD.)

Základní údaje

Provozní zahradnictví jako rektorátní pracoviště je začleněno..... Realizuje celoroční údržbu ploch zeleně, veškerých veřejných komunikací (.....km) a pochozích ploch a zajišťuje pěstování a obnovu interiérových vegetačních prvků ve vybraných univerzitních objektech. Sadové úpravy představují plochuha a jsou zajišťoványpracovníky. Značný rozsah činnosti provozního zahradnictví představuje pěstování květin a zeleniny pro drobný prodej občanské veřejnosti (většinou mimo zaměstnance ČZU). Provozní středisko s převážně zastaralými skleníky (většinou šedesátá léta minulého století) a provozními plochami a zařízeními je situováno za skleníkovým areálem FAPPZ. Celoroční průměrné tržby za drobný prodej květin činíKč, provozní nákladyKč. Ve stávajících sadových úpravách se uplatňuje celkemtaxonů převážně domácích dřevin.

Rozbor současného stavu

Realizace sadových úprav areálu ČZU probíhala v šedesátých letech minulého století souběžně s výstavbou areálu za velmi intenzivní pomoci valné části tehdejších zaměstnanců. Ustavení zahradnického útvaru bylo provedeno ve druhé polovině šedesátých let s cílem komplexního rozvoje a údržby ploch zeleně a výzdoby univerzitních interiérů. Skleníky byly realizovány pouze pro potřeby výzdoby interiérů univerzity a pro zajištění celoročního kvalifikovaného zaměstnání pracovníků. Pěstitelská činnost za účelem drobného prodeje nebyla vůbec uvažována.

V celkovém vývoji tohoto pracoviště se projevují tři významné etapy:

I. etapa 196.-1970. Realizace základního univerzitního vegetačního rámce a travnatých ploch, ustavení zahradnické skupiny a realizace minimálního provozního zahradnického střediska. Zahájení univerzitních interiérových úprav a realizace reprezentačních fakultních sadových zahrad (čtyři atria mechanizační fakulty).

II. etapa 1971-1990. Zvýraznění produkční - prodejní úlohy zahradnické skupiny, výstavba produkčních ploch zahradnického střediska určených zejména pro prodej květin a zeleniny. Úplné přerušení programu dokončení sadových úprav dle původního projektu (funkční zonace ploch), zanedbání údržby zejména okrajových ploch areálu, poškození vegetačního rámce zanedbáním včasných probírek. Postupná devastace vegetačních ploch daná jednak nárůstem počtu posluchačů ve spojitosti s narůstající občanskou průchodností areálu, a jednak zcela minimální údržbou a pěstováním mladých porostů vůbec. Tato v podstatě bezprogramová stagnace byla dána zejména nízkou úrovní odborného vedení a téměř úplným vyloučením katedry zahradnictví tehdejší AF z metodického řízení celého tohoto úseku činnosti. Tyto skutečnosti se pak projevily v úplném odklonu od původního realizačního záměru a od činnosti zahradnické skupiny.

III. etapa 1991 do současnosti. Projevuje se tendence navázat na původní projektový záměr, to je plně se věnovat komplexní péči o životní prostředí formou plného rozvoje sadových úprav a interiérových vegetačních prvků. Tato tendence má svůj objektivní důvod jednak v podstatném nárůstu počtu posluchačů a jednak ve zvyšování mezinárodní prestiže univerzity. Personální i provozní brzdou tohoto trendu je stále přetrvávající výrazná obchodní činnost provozního zahradnictví.

Základním cílem dalšího rozvoje sadových úprav areálu ČZU a tedy i činnosti zahradnického pracoviště ve výše uvedeném smyslu by mělo být utváření zdravého, výrazně obytného a výtvarně vysoce hodnotného prostředí, které se stane během pětiletého studia životní potřebou všech absolventů. Na prahu třetího tisíciletí by se tato výchovná metoda k vyšší kultivovanosti životního stylu i osobního chování studentů měla stát rovnocennou součástí ostatní

výuky. V tomto smyslu se předpokládá realizace zejména následujících opatření:

- 1) Nová funkční zonace stávajících univerzitních vegetačních ploch obsahující diferencované pojetí a využití (univerzitní kampus, „zahrady fakult“, přírodě blízké, pedagogicky zaměřené a obytné celky aj.).
- 2) Výrazné zbytnění vybraných sadových úprav zejména pro studenty (zvýšená úroveň pěstování travnatých ploch, cvičná zařízení, zvýšení hygienických požadavků na využití a údržbu ploch, omezení přílišné občanské průchodnosti univerzitního areálu aj.).
- 3) Zvýšení úrovně pedagogického a výchovného využití sadových ploch (označování výsadeb, studijní internetová prezentace sortimentu rostlin, postih devastování ploch, údržba pořádku, chápání sadových úprav a péče o pořádek a řád v celém areálu za součást vysokoškolské výchovy).
- 4) Postupná rekonstrukce vybraných, zejména kosterních výsadeb dřevin s cílem obnovy patrovitých, věkově rozrůzněných a druhově bohatších porostů, zaručujících funkční dlouhodobost jejich působnosti.
- 5) Výrazné rozvinutí interiérových vegetačních prvků a jejich sestav na úrovni všech fakult a poslucháren s cílem vyšší kulturní úrovně co nejširšího počtu univerzitních pracovišť.
- 6) Základním krokem k postupnému naplňování tohoto programu je úplné zrušení drobného prodeje květin a jejich pěstování pro tyto účely s tím, že takto uvolněné prostředky a kapacity budou využity pro výše uvedené cíle (1-5). Tato základní změna v obsahu činnosti se promítne v novém názvu pracoviště.

Návrh usnesení

- 1) S účinností od se ruší veškerý drobný prodej výpěstků provozního zahradnictví ČZU. Veškeré stávající provozní a personální prostředky uvolněné tímto opatřením budou plně využity pro rozvoj

sadových úprav a úklid univerzitního areálu a pro zintenzivnění vegetačních úprav interiérů univerzitních zařízení.

- 2) V uvedeném smyslu bude zahradnické pracoviště nově provozně, personálně a materiálně upraveno (skleníkové plochy, mechanizační vybavení, zvýšená a specializovaná odbornost pracovníků aj.).
- 3) Nová náplň stávajícího „Provozního zahradnictví“ bude k vyjádřena změnou názvu na „Středisko sadových úprav ČZU“.

CH/ Doložení některých vybraných prací